

Positiv holdningsendring blant leger

– Det er ingen tvil om at legene har fått en mer liberal holdning til alternativ medisin og behandling de siste årene.

Det sier Vinjar Fønnebø, som er leder for Nasjonalt forskningssenter innen komplementær og alternativ medisin (NAFKAM) i Tromsø. Han er medforfatter av en studie publisert i dette nummer av Tidsskriftet som viser at en av fire norske sykehus tilbyr en eller annen form for alternativmedisinsk behandling til visse pasientgrupper (1).

– Det er i første rekke fødeavdelinger og smerteklinikker som benytter alternative behandlingsformer, og akupunktur er den mest utbredte metoden, forteller Fønnebø som er professor i forebyggende medisin.

At jordmødre peker seg ut som den gruppen helsepersonell som er pådriverne i å ta i bruk alternativ behandling, mener han kan forklares ut fra deres autonome rolle.

– Når alternative metoder er mer utbredt i fødeavdelinger enn i andre enheter, skyldes det ikke at effekten på fødselsmerter er større enn på andre typer smerter. Årsaken er trolig at jordmødrene er en gruppe med stor faglig selvstendighet og frihet. Dette gir dem også innflytelse til å frembringe nye ideer og foreslå nye behandlingstiltak, sier Fønnebø.

Et annet aspekt han peker på er at kvinner generelt har en mer åpen holdning overfor

Vinjar Fønnebø mener at holdningen til alternativ medisin endrer seg. Foto Universitetet i Tromsø

alternativ medisin enn det menn har:

– Kvinner har en mer åpen holdning til alternativ medisin, det viser flere undersøkelser. I en fødeavdeling hvor pasienter og behandlere er kvinner, er det grunn til å forvente større åpenhet.

Han ser klare tegn på at holdningen til alternativ behandling endrer seg:

– Det faktum at et av fire sykehus, dvs. flere enn 20 sykehus i vår undersøkelse, nå benytter akupunktur eller andre alternativmedisinske behandlingsformer, er tegn på en holdningsendring. I 1990 og 1974, var tallet henholdsvis sju og to sykehus, sier han.

– Hvordan stiller legene seg til alternative behandlingsformer i forhold til andre grupper?

– Generelt er sykepleiere og annet helsepersonell mer positive til bruk av alternativ behandling enn det leger er. Videre er kvinner mer positive enn menn, og yngre mer positive enn eldre, sier Vinjar Fønnebø.

Mellom ulike legegrupper er det også forskjeller: Gjennomgående er allmennpraktikere mer liberalt innstilt enn sykehusleger. Prototypen på legen som er mest positiv til alternativ medisin, er ifølge Fønnebø en ung, kvinnelig allmennpraktiker som er utdannet i utlandet.

– Er det uproblematisk at holdningene er på glid?

– Formelt og juridisk ser jeg ingen problemer. All behandling som gis av helsepersonell, må skje forsvarlig og tåle åpent innsyn, sier Vinjar Fønnebø.

Tom Sundar

tom.sundar@legeforeningen.no
Tidsskriftet

Litteratur

1. Salomonsen LJ, Grimsgaard S, Fønnebø V. Bruk av alternativmedisinsk behandling ved norske sykehus. Tidsskr Nor Lægeforen 2003; 123: 631–3.

Kreftpasienter må få råd om alternativ behandling

Halvparten av kreftpasientene bruker alternativ behandling, sier Anne Lise Ryel. Foto Scanpix

Generalsekretær Anne Lise Ryel i Den Norske Kreftforening og stortingspolitiker Olav Gunnar Ballo (Sosialistisk Venstreparti) mener at helsevesenet har et ansvar for å informere kreftpasienter om alternative behandlingstilbud.

– Kreftpasienter har krav på bedre informasjon om alternativ og annen udokumentert behandling. Som syk er det jo helt naturlig å gripe fatt i alle muligheter, sier generalsekretær Ryel til www.kreft.no. Hun støtter Olav Gunnar Ballo som ønsker at det offentlige skal hjelpe kreftpasienter å orientere seg i jungelen av alternative behandlingstilbud.

Ryel tar ikke stilling til hvordan veiledningen skal organiseres, men mener at helsevesenet har ansvaret. – Vi vet at over halvparten av kreftpasientene bruker alternativ behandling, sier Anne Lise Ryel. I dag kan vi ikke anbefale slike tilbud fordi det ikke finnes tilstrekkelig dokumentasjon. I tillegg vet vi at mange pårørende søker informasjon og kunnskap om alternativ behandling. Ansvaret ligger hos det offentlige, men både forskere, leger og annet helsepersonell bør bli mer oppdatert, sier hun.

Tidsskriftet

på Internett

www.tidsskriftet.no